

Analiza Institucionalnih načrtov Erasmus individualne mobilnosti za pogodbeno leto 2008

Dokument »Institucionalni načrt Erasmus mobilnosti posameznikov« je novost v programu Erasmus v pogodbenem letu 2008. Institucionalni načrt je Nacionalna agencija uvedla za vse pogodbenike po odobritvi s strani Nacionalne komisije VŽU-Erasmus (v nadaljevanju: komisija).

Osnovni namen Institucionalnega načrta je, da se v Sloveniji uvede sistem fleksibilnega določanja dotacij prilagojenega posameznim (skupinam) študentov, pri čemer se institucijam prepusti določanje zneska mesečne dotacije. Kot zaželeni kriteriji, ki naj bi jih institucije uporabljale pri določanju dotacije je komisija na svoji 4. redni seji, dne 27. 5. 2008, s sklepom št. 7 sprejela:

- destinacija mobilnosti (država, mesto, oddaljenost, ...),
- dejanski strošek mobilnosti,
- socialni položaj študenta,
- področje študija,
- dostopnost drugih virov financiranja.

Finančni okvir določanja dotacij za leto 2008, ki ga je komisija sprejela 4. redni seji, s sklepom št. 6 je naslednji:

- minimalna mesečna dotacija za mobilnost študentov za študij (SMS) je 50 EUR,
- minimalna mesečna dotacija za mobilnost študentov za prakso (SMP) je 150 EUR,
- kategorija »študentov brez štipendije« je dovoljena (»Zero-grant Erasmus students«);
- najvišji dovoljeni zneski za posamezno državo so zneski, navedeni v Razpisu programa Vseživljenjsko učenje za leto 2008 v *Tabeli 5a: »Program Vseživljenjsko učenje 2008 - mobilnost - dnevnice - najvišje tarife po državah gostiteljicah in kategoriji trajanja bivanja«* (tabela je dodana v prilogi):
 - o za SMS se upošteva zneske v stolpcu »Kategorija 2«,
 - o za SMP do 4 tedne skupnega trajanja se upoštevajo stolpci »Kategorija 1 - Tedenska tarifa«, za SMP, ki traja več kot 1 mesec pa stolpec »Kategorija 2«.

Predložitev institucionalnega načrta, podpisanega s strani odgovorne osebe institucije, je bil pogoj za podpis sporazuma o dodelitvi sredstev za Erasmus individualno mobilnost za leto 2008. Do roka, 30. 11. 2008, je Institucionalni načrt oddalo vseh 29 institucij, ki so izbrane na razpisu. Poimensko so prikazane v tabeli 1.

V letu 2008 v okviru akcije Erasmus individualna mobilnost institucije lahko izvajajo naslednje oblike mednarodne mobilnosti:

- mobilnost študentov za študij (SMS),
- mobilnost študentov za prakso (SMP),
- mobilnost učnega osebja za poučevanje (STA),
- mobilnost zaposlenih za usposabljanje (STT) na visokošolskih zavodih ali v podjetjih in
- **novi** obliko mobilnosti: gostovanje tujih strokovnjakov iz podjetij z namenom poučevanja v Sloveniji (TM).

Tabela 1: Seznam institucij, ki v letu 2008 (študijsko leto 2008/09) sodelujejo v akciji Erasmus individualna mobilnost

Zap. št.	Kratica institucije	Naziv zavoda	Vrsta zavoda	Status zavoda	Redni študentje 2007/08	Leto vstopa v Erasmus	Zaprošeno št. mobilnosti v letu 2008						% SMS v redni študenti 2007/08	% SMS+SMP v redni študenti 2007/08
							SMS	SMP	STA	STT	TM	SKUPAJ		
a	b1	b2	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m=g/e%	n=(g+h)/e%
1	UL	Univerza v Ljubljani	visoko	javni	47.524	Soc.II	960	177	120	35	5	1.297	2,0%	2,4%
2	UM	Univerza v Mariboru	visoko	javni	16.286	Soc.II	334	25	99	43	5	506	2,1%	2,2%
3	UP	Univerza na Primorskem Univerza del Litorale	visoko	javni	3.265	Soc.II	74	11	38	11		134	2,3%	2,6%
4	UNG	Univerza v Novi Gorici	visoko	zasebni	511	Soc.II	5		15	1		21	1,0%	1,0%
5	EPFNG	Evropska pravna fakulteta v Novi Gorici	visoko	zasebni	272	2008	4	4	2		2	12	1,5%	2,9%
6	FUDŠ	Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici	visoko	zasebni	110	2007	2		3	4		9	1,8%	1,8%
7	GEA-VPŠ	Gea College -Visoka šola za podjetništvo	visoko	zasebni	335	Soc.II	11	12	5	2	2	32	3,3%	6,9%
8	MFDPŠ	Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije	visoko	zasebni	137	2007	2	4	2	2	1	11	1,5%	4,4%
9	MPŠJS	Mednarodna podiplomska šola Jožefa Stefanova	visoko	zasebni		2007	10		10	20		40	-	-
10	VŠD	Visoka šola za dizajn v Ljubljani	visoko	zasebni	83	2007	9	9	10	6	2	36	10,8%	21,7%
11	VŠTP	Visoka šola za tehnologijo polimerov	visoko	zasebni		2008			2	2	1	5	-	-
12	VŠUP	Visoka šola za upravljanje in poslovanje Novo mesto	visoko	zasebni	341	Soc.II	2	2	1	1		6	0,6%	1,2%
13	VŠVO	Visoka šola za varstvo okolja	visoko	zasebni		2008				2	5	7	-	-
A.		SKUPAJ zavodi			68.864		1.413	244	307	129	23	2.116	2,1%	2,4%
14	BC	Biotehniški center Naklo	višje	javni	54	2008		15		9	7	31		27,8%
15	BIC	Biotehniški izobraževalni center Ljubljana	višje	javni	111	2007		2	3	3		8		1,8%
16	EKMS	Ekonomski šola Murska Sobota, Višja strokovna šola	višje	javni	142	2008		3				3		2,1%
17	EKNM	Ekonomski šola Novo mesto, Višja strokovna šola	višje	javni	156	2007		3	1	6		10		1,9%
18	GRM	Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma	višje	javni	80	2007		10	4	7		21		12,5%
19	LŠM	Lesarska šola Maribor, Višja strokovna šola	višje	javni	92	2007	2	5	3	2	2	14	2,2%	7,6%
20	PŠM	Prometna šola Maribor, Višja prometna šola	višje	javni	174	2008	4	2	4			10	2,3%	3,4%
21	ŠHVU	Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje, Višja strokovna šola (prej Vrtnarska šola Celje)	višje	javni	72	2007		5				5		6,9%
22	ŠCSG	Šolski center Slovenj Gradec, Višja strokovna šola	višje	javni	172	2007		4	4	8		16		2,3%
23	ŠČŠ	Šolski center Šentjur, Višja strokovna šola	višje	javni	137	2007		6				6		4,4%
24	TŠCK	Tehniški šolski center Kranj	višje	javni	92	2007	1	3	1	4	1	10	1,1%	4,3%
25	VSŠGM	Višja strokovna šola za gostinstvo Maribor	višje	javni	212	2007	1	10	3			15	0,5%	5,2%
26	VSŠGTB	Višja šola za gostinstvo in turizem Bled	višje	javni	192	2007		3	1	3	1	8		1,6%
27	PIRAMIDA	Izobraževalni center Piramida, Višja strokovna šola (prej Živilska šola Maribor)	višje	javni	89	2008		4	4	6	2	16		4,5%
28	GEA-VSŠ	Gea College -CVŠ, d.o.o	višje	zasebni		2007	1	1	2	3		7		
29	INTER-ES	Inter-es, Izobraževanje in svetovanje d.o.o., Višja strokovna šola	višje	zasebni		2008	3	8		2	3	16		
B.		SKUPAJ vse višje strokovne šole (tudi tiste, ki niso vključene v Erasmus)			1.775		12	84	30	53	17	196	0,7%	5,4%
A.+B.		SKUPAJ					1.425	328	337	182	40	2.312		

Opombe:

Novo/prvič v letu 2008.

stolpec e: Vir podatkov o vpisu za visoko šolstvo je SURS : http://www.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/Dem_soc.asp#09; za višje strokovno je MŠŠ. Zasebne višje strokovne šole imajo samo izredni študij.
 stolpec f: Soc.II - institucija je vstopila v Erasmus že v programskem obdobju 2000-2006 v okviru programa Socrates II - Erasmus.

Vsebino je Institucionalni načrt razdeljen na dva dela:

1. V prvem delu so morale institucije obrazložiti **politiko Erasmus individualne mobilnosti posameznikov v pogodbenem letu 2008**. Predvideno je bilo, da institucije opišejo konkretne načrte in cilje za mobilnost posameznikov v upravičenem obdobju pogodbenega leta 2008, vključno z vsemi oblikami odobrenih mobilnosti in opisom povezave med različnimi oblikami mobilnostmi, če ta obstaja.
2. Drugi del je bil namenjen pojasnilom glede dotacije za sofinanciranje mobilnosti študentov. Institucije so morale navesti:
 - razpoložljiva pogodbeno sredstva za SMS in SMP,
 - kriterije in postopke izbora študentov,
 - kriterije za izračun mesečne Erasmus dotacije za posameznega študenta in
 - načrt uporabe sredstev za organizacijo mobilnosti.

Rezultate analize smo zbrali v treh tabelah, v katerih povzemamo ugotovitve iz Institucionalnih načrtov:

- V **tabeli 2** je prikazano kaj so institucije navajale v okviru opisovanja politike Erasmus individualne mobilnosti. Iz zbranih podatkov ugotavljamo, da se opisi politik v večini primerov osredotočajo na implementacijo Erasmus individualne mobilnosti na tehnično-administrativni ravni. Pričakovana dodana vrednost je definirana na nivoju posameznikov (študentov, visokošolskih učiteljev in sodelavcev) in redko na nivoju institucij, kjer prihaja do razlik med višjimi strokovnimi šolami in visokošolskimi zavodi. Višje strokovne šole navajajo uporabo Erasmus individualne mobilnosti kot orodje za zbiranje povratnih informacij in dvig kakovosti pedagoškega dela ter kot konkurenčno prednost, medtem ko je ta dimenzija pri visokošolskih zavodih z eno izjemo odsotna.
- **Tabela 3** prikazuje način ter merila in kriterije izbora študentov. Kot je vidno, vse institucije uporabljajo razpis, ki ga objavijo praviloma enkrat letno z enim prijavnim rokom, vendar z možnostjo oblikovanja rezervne liste ali prijave študentov po roku, če so še razpoložljiva sredstva. Najpogostejši kriteriji izbora študentov so učni uspeh, znanje jezika in motiviranost. Pri Univerzi v Ljubljani in Univerzi na Primorskem ugotavljamo, da imajo članice odprto možnost avtonomno določiti dodatne kriterije izbora.
- V **tabeli 4** so povzeti kriteriji, ki so jih institucije navedle, da jih bodo upoštevale pri določanju zneska dotacije, pregled predvidenih vrednosti dotacij v EUR, način nakazovanja sredstev študentom ter opis predvidenega ravnanja v primeru neporabljenih sredstev.

Vidimo, da se višine dotacij med institucijami razlikujejo. V nekaj primerih okvirna vrednost ni določena - tam so institucije navedle, da bodo dotacijo izračunale po formuli v odvisnosti od dodeljenih sredstev po pogodbi z Nacionalno agencijo, povpraševanja študentov in trajanja mobilnosti. Pri Univerzi na Primorskem so dopisani zneski dotacij, ki so jih določili naknadno.

V tabeli je prikazan tudi način izplačila dotacije študentom - predplačilo se giblje od 70-100 % dotacije, ki se nakazuje direktno na študentov bančni račun.

V primeru neporabljenih sredstev, jih bodo institucije najpogosteje skušale razdeliti preko dodatnega razpisa za podaljšanje že odobrenih mobilnosti študentov oziroma odobritev mobilnosti študentom na rezervni listi.

Dodatno smo preverili tudi za katere namene institucije porabljajo sredstva za organizacijo mobilnosti. Najpogostejše kategorije stroškov so: plačilo osebja ter promocija in informiranje (59 % institucij), administrativni stroški (41 %), službene poti (26 %), študentska pomoč (15%), monitoring obiski tujih visokošolskih zavodov (11 %), idr.

Tabela 2: Pregled opisov politike Erasmus individualne mobilnosti, kot so jih navedle institucije v Institucionalnem načrtu za pogodbeno leto 2008

Institucija	Pogostost odgovora	Visokošolski zavodi												Višje strokovne šole																
		UL	UM	UP	UNG	EPFNG	FUDŠ	GEA-VPŠ	MFDPŠ	MPŠJS	VŠD	VŠTP	VŠUP	VŠVO	BC	BIC	EKMS	EKNM	GRM	LŠM	PŠM	ŠHVU	ŠCSG	ŠČŠ	TŠCK	VŠŠGM	VŠŠGTB	PIRAMIDA	GEA-VŠŠ	INTER-ES
opis statistike, načrta mobilnosti in izbirnih postopkov	17		X	X	X		X	X	X	X	X		X	X		X				X				X	X		X	X		X
krepitev mednarodnega sodelovanja	14	X				X			X		X			X	X			X	X	X		X		X	X			X	X	
osebni razvoj študentov	14					X	X	X							X	X	X	X		X	X	X		X			X	X	X	
strokovna rast učiteljev/zaposlenih	9					X	X	X		X					X		X	X						X			X			
zbrati povratno informacijo o skladnosti med cilji študijskega programa in dejanskim stanjem v praksi	6														X	X		X		X				X						
spoznavanje novih pedagoških pristopov	6					X									X			X				X		X					X	
mobilnost učiteljev kot organizacija mobilnosti študentov	6							X		X									X	X						X	X			
izmenjava izkušenj zaposlenih	5									X					X			X				X							X	
dvig kakovosti pedagoškega dela	4									X							X	X						X						
izboljšati znanje jezika	3															X		X				X								
medkulturna izmenjava	2							X										X												
konkurenčna prednost pred ostalimi šolami v regiji	2																X							X						
čim višja realizacija sredstev	2			X				X																						
usposobiti zaposlene za sodelovanje v programih EU	1																									X				
povečevati interes za študij naravoslovja in tehnike	1																							X						
mobilnost kot nadstandardna storitev	1																						X							

Opomba: Legenda kratic institucij je navedene v tabeli 1.

Tabela 3: Pregled načinov in kriterijev izbora študentov za Erasmus individualno mobilnost, kot so jih navedle institucije v Institucionalnih načrtih za leto 2008

Institucija	Pogostost odgovora	Visokošolski zavodi												Višje strokovne šole																		
		UL	UM	UP	UNG	EPFNG	FUDŠ	GEA-VPŠ	MFDPS	MPŠJS	VŠD	VŠTP	VŠUP	VŠVO	BC	BIC	EKMS	EKNM	GRM	LŠM	PŠM	ŠHVU	ŠCSG	ŠČŠ	TŠCK	VŠŠGM	VŠŠGTB	PIRAMIDA	GEA-VŠŠ	INTER-ES		
Način izbora študentov:																																
(centraliziran) razpis	27	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
en prijavninski rok	21	x	SMS	x	x		x		x	x	x		x		x	x	x		x		x		x	x	x		x	x	x	x	x	
oblikovanje rezervne liste	4															x		x								x		x				
odprti prijavninski rok	3		SMP																x							x						
možnost prijave po roku, če razpoložljiva sredstva	3		SMS											x																	x	
ponovitev razpisa, če se sredstva ne razdelijo	2				x																									x		
več prijavnih rokov	1							x																								
Kriteriji izbora:																																
učni uspeh	19	x	x		x	x	x		x	x	x		x		x		x		x	x		x		x		x	x	x	x	x	x	
znanje jezika	19	x	x			x	x	x	x		x		x		x	x	x		x	x		x	x		x		x	x	x	x	x	
motiviranost	18	x				x	x	x	x		x		x		x	x		x	x	x	x		x	x		x		x	x	x	x	
letnik študija (višji)	7		x		x	x	x				x											x				x						
prednost študentje, ki samostojno dogovorijo prakso	5		x											x					x						x		x					
individualni razgovori	5								x		x					x		x					x									
primernost prakse glede na študij (SMP)	4															x				x				x	x							
še nimajo opravljene prakse (SMP)	3							x											x										x			
drugi kriteriji, ki jih odobrijo članice univerze	2	x		x																												
SMP za trajanje vsaj 1 meseca	1													x																		
kandidati iz socialno šibkejša okolja	1																					x										
priporočila domačih podjetij, če je kandidat že opravljal prakso	1																						x									
ustreznost prijavljenih obveznosti in institucije gostiteljice	1																									x						

Opomba: Legenda kratic institucij je navedene v tabeli 1. Instituciji VŠTP in VŠVO v letu 2008 ne izvajata mobilnosti študentov.

Tabela 4: Pregled kriterijev za izračun dotacije, znesek mesečne dotacije v EUR, načina nakazovanja sredstev študentom ter predvidenih možnosti ravnanja z neporabljenimi sredstvi, kot so jih navedle institucije v Institucionalnih načrtih za leto 2008

Opis	Institucija	Pogostost odgovora	Visokošolski zavodi											Višje strokovne šole																				
			UL	UM	UP	UNG	EPPNG	FUDŠ	GEA-VPŠ	MFDPS	MPŠJS	VŠD	VŠTP	VŠUP	VŠVO	BC	BIC	EKMS	EKNM	GRM	LŠM	PŠM	ŠHVU	ŠCSG	ŠČŠ	TŠCK	VŠŠGM	VŠŠGTB	PIRAMID A	GEA-VŠŠ	INTER-ES			
Kriterij izračuna dotacije																																		
destinacija mobilnosti		10		x						x								x	x		x			x	x	x	x					x		
enotna mesečna dotacija za vse študente		6	x			x	x			x													x						x					
trajanje mobilnosti		5				x				x													x						x					
indeks življenjskih stroškov države destinacije		4		x	x																				x									
dejanski strošek mobilnosti		2																						x								x		
socialno-ekonomski položaj študenta		1													x																			
področje študija		1																						x										
Znesek mesečne dotacije v EUR																																		
Mobilnost študentov za študij (SMS)			300	270, 300 in 330	formula (190, 270 in 350)	253,75	formula glede na dodeljena sredstva	300 in 330	formula glede na dodeljena sredstva (232-464)	300 in 330		387											formula glede na dodeljena sredstva	200-250	232			formula glede na dodeljena sredstva	232					
Mobilnost študentov za prakso (SMP)			400	450 in 480	formula (320 in 410)	253,75	formula glede na dodeljena sredstva	350 in 400	formula glede na dodeljena sredstva (232-464)	400 in 430		370						140-175	450 in 480	285-321		formula glede na dodeljena sredstva	500-550	365-390		450 in 480	formula glede na dodeljena sredstva	315						
Tabela 5a iz razpisa		8												x	x	x	x															x		
Način izplačila dotacije študentom																																		
predplačilo (%)		26	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	100	80	80	80	70	80	80	70			
nakazilo na TRR študenta		27	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		
Ravnanje z neporabljenimi sredstvi																																		
dodatni razpis za študentsko mobilnost		8		x	x	x			x	x																						x		
podaljšanje odobrenih mobilnosti		5	x	x	x	x				x																								
odobritev mobilnosti študentov na rezervni listi		4																					x				x							
nakazilo dodatnih sredstev študentom, ki so že izvedli mobilnost		4																					x											
prerazporeditev sredstev na mobilnost zaposlenih		1																															x	
pripravljene dati sredstva na razpolago drugim višjim strokovnim šolam		1																																
ne načrtujejo prerazporejanja sredstev		1																																

Opomba: Legenda kratic institucij je navedene v tabeli 1. Instituciji VŠTP in VŠVO v letu 2008 ne izvajata mobilnosti študentov. nn je oznaka, da ni podatka.

PRILOGA

Tabela 5a: Program Vseživljenjsko učenje 2008 – mobilnost – dnevnice – najvišje tarife po državah gostiteljicah in kategoriji trajanja bivanja

DRŽAVA GOSTITELJICA	Indeks življenjskih stroškov	Kategorija 1				Kategorija 2
		Trajanje 3 mesece=12 tednov ali manj				Trajanje več kot 3 mesece
		(potovanje ni vključeno)				(potovanje vključeno)
		Dnevna tarifa	Tedenska tarifa			Monthly rate
1. teden	2. teden		od tretjega tedna naprej	3 do 12 mesecev		
Belgija – BE	100,0	209	1045	488	279	780
Bolgarija – BG	64,1	134	670	313	179	500
Češka republika – CZ	85,3	178	890	415	237	665
Danska – DK	137,9	288	1440	672	384	1075
Nemčija – DE	100,1	209	1045	488	279	780
Estonija – EE	79,5	166	830	387	221	620
Grčija – EL	93,3	195	975	455	260	728
Španija – ES	102,2	214	1070	499	285	799
Francija – FR	118,2	247	1235	576	329	922
Irska – IE	122,0	255	1275	595	340	952
Italija – IT	112,5	235	1175	548	313	877
Ciper – CY	91,3	191	955	446	255	713
Latvija – LV	76,7	160	800	373	213	597
Litva – LT	75,5	158	790	369	211	590
Luksemburg – LU	100,0	209	1045	488	279	780
Madžarska – HU	76,2	159	795	371	212	594
Malta – MT	90,6	189	945	441	252	706
Nizozemska – NL	110,2	230	1150	537	307	859
Avstrija – AT	106,5	223	1115	520	297	833
Poljska – PL	76,6	160	800	373	213	597
Portugalska – PT	91,9	192	960	448	256	717
Romunija – RO	64,7	135	675	315	180	504
Slovenija – SI	86,8	181	905	422	241	676
Slovaška – SK	88,1	184	920	429	245	687
Finska – FI	116,6	244	1220	569	325	911
Švedska – SE	114,9	240	1200	560	320	896
Združeno kraljestvo – UK	139,4	291	1455	679	388	1086
Islandija – IS	114,6	240	1200	560	320	896
Lihtenštajn – LI	120,3	251	1255	586	335	937
Norveška – NO	139,2	291	1455	679	388	1086
Turčija – TR	74,6	156	780	364	208	582